

Prima instanță: judecătoria Centru mun. Chișinău (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac)

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
L ărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Tofan Alina, în interesele Primarului general al mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, împotriva deciziei din 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în instanța de judecată intentată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎI „Kasporean” și SRL „Tarol-DD” cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La data de 25.02.2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎI „Kasporean” și SRL „Tarol-DD” cu privire la anularea actului administrativ.

În susținerea acțiunii s-a indicat că, Consiliul mun. Chișinău prin decizia nr. 10/15-3 din 04 decembrie 2014 a transmis în arendă, provizoriu pe un termen de 5 ani, ÎI „Kasporean” un lot de teren cu suprafața de 0,0117 ha, pentru organizarea terasei de vară adiacentă obiectivului de alimentație publică.

Menționează că, în conformitate cu art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a efectuat controlul deciziei menționate și consideră că aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Prin notificarea nr. 1304/OT4-41 din 13.01.2015, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea în termen de 30 zile a deciziei nr. 10/15-3 din 04 decembrie 2014, ca fiind emisă contrar legislației.

Prin răspunsul nr.07-119/129 din 23 ianuarie 2015, Viceprimarul mun. Chișinău a adus la cunoștința reclamantului că temeiuri pentru abrogarea deciziei nr. 10/15-3

din 04 decembrie 2014, nu au fost stabilite.

Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat, în susţinerea poziţiei privind ilegalitatea deciziei nr. 10/15-3 din 04 decembrie 2014, a menţionat că lotul de pământ cu suprafaţa de 0,0117 ha poate fi format ca bun imobil separat, dat fiind faptul că întruneşte condiţiile principale de formare a bunurilor imobile, prevăzute de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 35 din 28.10.2004 cu privire la formarea bunurilor imobile.

Susţine că, conform datelor din Registrul bunurilor imobile, proprietar al construcţiei comerciale amplasate pe lotul de pământ cu nr. cadastral 0100113196, cu suprafaţa de 0,0293 ha este SRL „Tarol-DD”, dar nu ÎI „Kasporean”.

Afirmă că, Consiliul mun. Chişinău la adoptarea deciziei a ignorat prevederile art.9 alin. (2) din Legea nr.37 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului şi ale altor autorităţi ale administraţiei publice centrale şi locale care stabilesc că actele normative ale autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituţionale, legilor, precum şi hotărârilor şi ordonanţelor Guvernului.

Solicită anularea deciziei nr.10/15-3 din 04 decembrie 2014 „Cu privire la darea în arendă a lotului de pământ cu suprafaţa de 0,0117 ha din str. Independenţei 24/4, ÎI „Kasporean” pentru organizarea terasei de vară adiacentă obiectivului de alimentaţie publică.

Prin hotărârea din 18.06.2015 a judecătoriei Centru s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chişinău, intervenienţi accesorii ÎI „Kasporean” şi SRL „Tarol-DD” cu privire la contestarea actului administrativ; s-a anulat decizia Consiliului mun. Chişinău nr. 10/15-3 din 04 decembrie 2014 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Independenţei 24/4, ÎI „Kasporean”, ca fiind emisă contrar prevederilor legale

Prin decizia din 20 octombrie 2015 a Curţii de Apel Chişinău s-a respins apelul depus de Primarul general al mun. Chişinău şi s-a menţinut hotărârea instanţei de fond.

La data de 28 decembrie 2016 Tofan Alina, în interesele Primarului general al mun. Chişinău şi Consiliului mun. Chişinău, a declarat recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2015 a Curţii de Apel Chişinău, solicitînd casarea hotărârilor instanţelor judecătoreşti cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanţei de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material şi nu au fost luate în considerare probele şi argumentele prezentate şi susţinute de către recurent în cadrul judecării pricinii.

Relatează că, instanţa de judecată nu a determinat circumstanţele pricinii şi a dat o calificare greşită raportului material litigios, fapt ce a dus la soluţionarea greşită a acestuia.

Menţionează că este greşită concluzia instanţei de apel precum că, instanţa de fond corect a constatat că terenul cu suprafaţa de 0,0117 ha, amplasat în mun. Chişinău, str. Independenţei 24/4, dat în arendă ÎI “Kasporean”, nu poate fi format ca bun imobil de sine stătător, deoarece conform Planului de situaţie a terenului elaborat de specialiştii în domeniu ai Direcţiei generale arhitectură urbanism şi relaţii funciare, terenul sus menţionat este propus spre atribuire suplimentar celui arendat, cu stabilirea servituţii privind asigurarea condiţiilor necesare pentru deservirea reţelelor tehnice existente.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curtii de Apel Chișinău a fost adoptată la 20 octombrie 2015, iar recursul a fost declarat la data de 28 decembrie 2016.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat la data de 28 decembrie 2016 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, este în termen, deoarece conform scrisorii de însoțire (f.d. 106) decizia contestată a fost recepționată de către recurenți la data de 06.11.2015.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul și va casa decizia instanței de apel, cu remiterea pricinii la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum s-a stabilit din materialele dosarului, prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 10/15-3 din 04 decembrie 2014 s-a dispus transmiterea în arendă, provizoriu pe un termen de 5 ani, ÎI „Kasporean”, un lot de teren cu suprafața de 0,0117 ha, pentru organizarea terasei de vară adiacentă obiectivului de alimentație publică.

La data de 31.01.2015, prin notificarea nr. 1304/OT4-41, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea în termen de 30 zile a actului administrativ menționat, din motivul emiterii acestuia cu încălcarea legislației.

Prin răspunsul nr. 07-119/129 din 23.01.2015, Consiliul mun. Chișinău i-a adus la cunoștința Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat precum că, temeiuri pentru abrogare a deciziei date nu au fost stabilite.

Nefiind de acord cu răspunsul primit, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎI „Kasporean”, SRL „Tarol-DD” cu privire la anularea actului administrativ.

Judecând pricina, prima instanță a admis acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a anulat decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 10/15-3 din 04 decembrie 2014, soluție menținută și de către instanța de apel.

Colegiul verificând legalitatea actului de dispoziție recurat, a constatat că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural.

Astfel, instanța de recurs menționează că sarcina procedurii civile constă în judecarea justă a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor care sunt subiecte ale raportului juridic.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) CPC, instanța judecătorească intențează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim.

Conform art. 59 alin. (1) CPC, parte în proces (reclamant sau pârît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Din dispozițiile enunțate supra rezultă că instanțele judecătorești la judecarea pricinii urmează să stabilească cercul subiecților raportului juridic litigios.

În cazul dat însă, instanțele de judecată au dat apreciere diferită vis-a-vis de subiecții raportului juridic civil inițiat la cererea Oficiului Teritorial Chișinău al Cămarilor de Stat.

Cu toate că legiuitorul prin prisma prevederilor art. 370 alin. (1) CPC a stabilit expres obligațiile instanței de apel la faza pregătirii pricinii către dezbateri judiciare, prin care a fost investită cu dreptul de a efectua în termen de 30 zile de la data primirii dosarului spre examinare, actele procedurale în vederea pregătirii pricinii către dezbateri în ședință de judecată în conformitate cu art.185 și art.186.

Sub acest aspect instanța de recurs, ține să menționeze că instanța de apel având obligativitatea de a verifica și de a se pronunțe asupra temeiniciei pretențiilor formulate, avea prerogativa și de a concretiza cercul subiecților raportului juridic litigios, fapt însă ignorat de către instanța ierarhic inferioară.

În contextul dat, instanța de recurs menționează că din textul cererii de apel se desprinde faptul că apelul a fost depus de către Primarul general al mun. Chișinău, care nu este parte în proces.

De asemenea, instanța de apel a adoptat încheierea din 24.08.2015, prin care a oferit termen apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor, în baza prevederilor art. 368 alin. (1) CPC, fără a atenționa apelantul de a determina calitatea procesuală, în condițiile când prezentul litigiu ține de contestarea deciziei Consiliului mun. Chișinău și nu vizează careva acte de dispoziție a Primarului general al mun. Chișinău.

După înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, instanța de apel a judecat apelul în fond, fără a determina dacă Primarul mun. Chișinău este în drept de a depune cerere de apel nefiind parte în proces.

Este de menționat că cererea de apel, doar în titlu conține mențiunea despre apelant ca fiind Primarul mun. Chișinău, iar textul cererii de apel relevă că hotărîrea instanței de fond, de fapt, este contestată de către Consiliul mun. Chișinău. (f.d. 64, 82-83)

Mai mult ca atît, cererea de apel este semnată de către Tofan Aliona în calitate de reprezentant al Consiliului mun. Chișinău. (f.d. 64, 83)

De asemenea, este relevant că prin decizia pronunțată, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul declarat de Primarul mun. Chișinău. (f.d. 86-93)

Astfel, din cele expuse, rezultă că instanța de apel nu a constatat cu certitudine cercul părților la proces, ori a judecat un apel depus de către o persoană care nu este parte în proces.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să adopte un act de dispoziție rezultînd din normele de drept aplicabile speței date în

raport cu circumstanțele pricinii, probele administrate, stabilind mai întâi cu exactitate de către cine a fost contestată hotărârea instanței de fond.

Instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta eroarea comisă, deoarece recursul a fost declarat de către Tofan Alina, în interesele Consiliului mun. Chișinău, dar rezultând din decizia Curții de Apel Chișinău, Consiliul mun. Chișinău nu a contestat cu apel hotărârea instanței de fond și respectiv nu este în drept de a contesta cu recurs decizia instanței de apel, iar acest fapt contravine materialelor cauzei care atestă viceversa.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Tofan Alina, în interesele Primarului general al mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău.

Se casează integral decizia din 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în instanța de judecată intentată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cămarilor de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎI „Kasporean” și SRL „Tarol-DD” cu privire la contestarea actului administrativ, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală